

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422205188
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:4422205188.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: A., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom C. D. E. XXX/XX, F. G. H., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matka - I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX/XX, F. G. H., a otec K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. L. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 24. januára 2023, č.k. 16P/107/2022-37, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie s účinnosťou od 12.12.2022 uložil otcovi prispievať na výživu maloletej A. sumou 130 eur mesačne a maloletej B. sumou 130 eur mesačne, vždy do 15.-teho dňa v mesiaci do rúk matky, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 12P/4/2018-71 zo dňa 01.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/5/2019-103 zo dňa 07.03.2019 v časti o výživnom na maloleté deti tak, že výživné zvýšil (výroky I. a III.) a zročné výživné za obdobie od 12.12.2022 do 31.01.2023 vo výške 64,50 eur na každé dieťa otcovi povolil splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výroky II. a IV.). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v zmysle ostatného rozhodnutia súdu matka maloletých detí poberala nemocenské dávky vo výške 414 eur, bývala v spoločnej domácnosti s pánom C. A., ktorého príjem bol vo výške 500 eur. Mesačné zálohové platby na bývanie pozostávali zo zálohových platieb: na elektrinu 50 eur, vodu 7 eur, internet 12 eur, televízia 12 eur, čo spolu predstavuje sumu 81 eur. Alikvotná časť nákladov na bývanie na jednu osobu predstavovala sumu 20 eur. Matka splácala hypotekárny úver vo výške 160 eur mesačne. V čase rozhodovania súdu matka maloletých detí je zamestnaná a jej čistý mesačný príjem v zmysle potvrdenia zamestnávateľa za rok 2022 bol vo výške 847 eur. Matke maloletých detí nebol priznaný invalidný dôchodok napriek tomu, že v roku 2016 jej bola diagnostikovaná rakovina krčka maternice, podstúpila operáciu a predtým operáciu chrbtice. K týmto zdravotným problémom sa pridružili zdravotné problémy s tlakom od roku 2022, v dôsledku čoho navštevuje internú ambulanciu a doplatok na lieky predstavuje sumu 5 eur. Matka s maloletými deťmi naďalej býva v nehnuteľnosti, ktorá je v jej

výlučnom vlastníctve, zakúpená z hypotekárneho úveru a mesačná splátka sa znížila na sumu 122 eur. Matka si zobrala spotrebný úver vo výške 4.000 eur v roku 2020, ktorý spláca mesačnou splátkou vo výške 82 eur, ktorý bol použitý na prerobenie strechy. Zvýšili sa náklady na bývanie, ktoré pozostávajú zo zálohových platieb: na elektrinu 93 eur, vodu 10 eur a 150 eur mesačne na pelety počas vykurovacieho obdobia 6 - 7 mesiacov. Počet členov domácnosti je nezmenený. Celkové mesačné náklady na bývanie predstavujú sumu 178 eur ($93 + 10 + 6 \times 150:12$) a alikvotná časť nákladov na jedného člena domácnosti je 45 eur. Súd mal jednoznačne preukázané, že finančná situácia na strane matky sa zlepšila, zvýšili sa jej príjmy pozostávajúce z jej čistého mesačného príjmu a na základe týchto skutočností sa zvýšila životná úroveň rodiny na strane matky. Otec maloletých detí v čase posledného rozhodovania súdu bol nezamestnaný, privyrábal si brigádnicke, býval v nehnuteľnosti v jeho výlučnom vlastníctve a náklady na bývanie pozostávali z mesačných zálohových platieb: plyn 25 eur, elektrina 15 eur, voda 5 eur, spolu vo výške 45 eur. V spoločnej domácnosti býval s maloletou dcérou G., ktorej platil cestovné do školy 1,30 eur denne, spolu vo výške 26 eur, náklady na stravu 30 - 50 eur, ako aj výdavky na oblečenie. Príjem otca vzhľadom na výdavky, ktoré uhrádzal tak, ako je uvedené, k čomu je potrebné pripočítať výživné na 2 deti vo výške 100 eur, ako aj hotovosť vo výške 100 eur mesačne, je nepochybné, že príjem otca bol vyšší ako bola minimálna mzda v roku 2018. V čase rozhodovania súdu mal súd preukázané, že otec maloletých detí podnikal na základe živnostenského oprávnenia od 17.04.2019 do 21.04.2022. Čistý mesačný príjem otca podľa vlastného vyhlásenia bol vo výške 500 eur. Otec maloletých detí mal úraz v septembri 2021 a i napriek predloženým lekárske správam o tom, že sa cíti lepšie, bolesti sú mierne, hybnosť zlepšená, uvádzal, že má bolesti v noci, nevie riadne spať a nie je schopný pracovať celých 8 hodín. Nepoprel, že mu bola ponúknutá práca z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, v zmysle ktorej by jeho hrubý príjem bol vo výške 800 eur pri podmienkach 5 eur na hodinu. Otec detí nenastúpil do zamestnania, pretože podľa jeho vyjadrenia ho nezobrali, keďže nevie pracovať celých 8 hodín. O týchto skutočnostiach žiadne listinné dôkazy nepredložil a súd konštatoval, že v tejto časti neuniesol dôkazné bremeno. Súd poznamenal, že ak by otec maloletých detí nebol schopný vykonávať riadne pracovnú činnosť, mal si podať žiadosť o invalidný dôchodok. V rámci toho konania by bola zistená i miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Otec maloletých detí tak neurobil s odôvodnením, že nemal nárok na žiadne dávky ani z úradu práce i napriek tomu, že sám uznal, že si neplnil svoje záväzky voči štátu a neplatil si sociálne poistenie. Otec maloletých detí mal ďalší úraz na motorke v auguste 2022. Na základe týchto skutočností súd vychádzal z vyjadrenia otca, že i napriek zdravotnému stavu, ktorý má, je schopný si mesačne zarobiť a privyrobiť 500 eur. Ak z uvedeného uznaného príjmu zaplatí určené výživné, zostane mu suma vyššia, ako je životné minimum v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime. I napriek týmto skutočnostiam súd konštatoval, že i u otca sa zmenila finančná situácia a jeho finančné možnosti sa od posledného rozhodovania súdu zvýšili. V neposlednom rade súd poznamenal, že od začiatku roka 2022 si otec neplní vyživovaciu povinnosť na dcéru G., ktorú mal voči nej v čase posledného rozhodovania súdu minimálne vo výške 76 eur, čo pozostávalo z cestovného 26 eur a z nákladov na stravu a rovnako jej uhrádzal náklady na ošatenie a hygienické potreby. S poukazom na dobu, ktorá uplynula od posledného rozhodnutia súdu, t. j. 4 roky, súd zvýšil výživné na každé dieťa o 40 eur, čo je v podstate 10 eur za každý rok. Nie je zanedbateľná tá skutočnosť, že otec maloletých detí sa s nimi stýka len náhodne na krátku dobu a matka je povinná pokrývať všetky výdavky na maloleté deti vlastne každodenne počas celého roka. Súd zároveň uznal zvýšené výdavky otca na bývanie, ktoré momentálne predstavujú sumu 100 eur (plyn 30 eur, elektrina 20 eur, drevo $6 \times 100:12$). Výdavky na maloleté deti v čase posledného rozhodovania súdu pozostávali z nákladov: cestovné vo výške 16 eur a z nákladov na obedy 26 eur, ako aj bežných výdavkov na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Obe maloleté deti boli evidované u odborných lekárov C. M., C. E. a kardiológa C. M.. Výdavky na maloletú B. boli zvýšené kvôli liečbe očí a infektov dýchacích ciest. V čase rozhodovania uznané výdavky súdom na maloletú A. pozostávajú z nákladov na: ošatenie 50 eur, strava 150 eur, hygienické potreby 30 eur, školské potreby 15 eur, rozpočítané výdavky ZRPŠ 4 eur, cestovné do školy 25 eur, mobil 22 eur, lieky 10 eur, alikvotná časť na bývanie 50 eur. Celkové výdavky spolu predstavujú sumu 356 eur. Ak z uvedenej sumy súd odpočíta určené výživné vo výške 130 eur, zostane suma 226 eur, z ktorej je potrebné odpočítať 60 eur rodinné prídavky. Ak matka prispeje na výživu maloletého dieťaťa sumou 100 eur s tým, že súd znížil vyživovaciu povinnosť matky vzhľadom na každodennú starostlivosť zhruba o 1/4, bude matka schopná pokryť všetky nevyhnutné, uznané, opakujúce sa výdavky na maloleté dieťa. Súd nepoprel, že matka vyčíslila výdavky na maloleté dieťa vo výške 496 eur, ktoré súd považoval za nadhodnotené, nepreukázané a v neposlednom rade i neadekvátne vzhľadom na preukázaný príjem matky a jej výdavky. V čase rozhodovania uznané výdavky súdom na maloletú B. pozostávajú z nákladov na: ošatenie 40 eur, strava 120 eur, hygienické potreby 20 eur, školské potreby 15 eur, rozpočítané výdavky ZRPŠ 3 eur, cestovné do školy 25 eur, mobil 10 eur, lieky 10 eur, alikvotná časť na bývanie 50

eur. Celkové výdavky spolu predstavujú sumu 293 eur. Ak z uvedenej sumy súd odpočíta určené výživné vo výške 130 eur, zostane suma 163 eur, z ktorej je potrebné odpočítať 60 eur rodinné prídavky. Ak matka prispeje na výživu maloletého dieťaťa sumou 100 eur s tým, že súd znížil vyživovaciu povinnosť matky vzhľadom na každodennú starostlivosť zhruba o 1/4, bude matka schopná pokryť všetky nevyhnutné uznané opakujúce sa výdavky na maloleté dieťa, ku ktorým je potrebné jednoznačne pripočítať výdavky súvisiace so zdravotným stavom dieťaťa ohľadne nákladov na okuliare a sklá minimálne vo výške 100 eur ročne, ako aj návštevy odborných lekárov. Súd nepoprel, že matka vyčísliła výdavky na maloleté dieťa vo výške 433 eur, ktoré súd považoval za nadhodnotené, nepreukázané a v neposlednom rade i neadekvátne vzhľadom na preukázaný príjem matky a jej výdavky. Matka v žiadnom prípade by nebola schopná z preukázateľného príjmu vo výške 847 eur, výživného vo výške 180 eur mesačne a rodinných prídavkov vo výške 60 eur na dve mal. deti uhrádzať vyčíslené výdavky vo výške 496 eur na maloletú A. a vo výške 433 eur na maloletú B. bez vyčíslených výdavkov na výlety. I z týchto dôvodov súd mal za to, že uznané opakujúce sa výdavky sú primerané veku, potrebám a zdravotnému stavu maloletých detí. Súd z rovnakých dôvodov ako v predchádzajúcom konaní, vzhľadom na vekový rozdiel troch rokov medzi nimi, zvýšil výživné rovnakou sumou, pretože maloletá B. má oproti malotej A. vyššie výdavky v súvislosti s liečbou u kardiológa a na očnej klinike v Bratislave. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, pretože mal jednoznačne preukázané, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom uplynuli 4 roky, zvýšili sa nevyhnutné opakujúce sa výdavky na mal. deti uznané súdom, zvýšil sa príjem matky, ktorá okrem zvýšených rodinných prídavkov od 01.01.2023 na každé dieťa po splnení zákonných podmienok má nárok na daňový bonus a i túto štátom priznanú dávku bude môcť použiť na úhradu výdavkov na mal. deti pozostávajúce prípadne z nákladov na školské výlety a voľnočasové aktivity počas prázdnin, pretože otec mal. detí sa s deťmi nestýka, netrávi s nimi čas počas prázdnin a každodenné výdavky počas celého roka sú na strane matky. Otec mal. detí k plneniu rodičovských povinností s poukazom na § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine pristupuje nezodpovedne, pretože v podstate sa o deti nestará, nestretáva sa s nimi a plní si len vyživovaciu povinnosť určenú súdom. I v čase posledného rozhodovania súdu bol nezamestnaný, udával minimálny príjem, ktorý vzhľadom na jeho výdavky a úhrady musel byť vyšší minimálne vo výške minimálnej mzdy a momentálne otec mal. detí rovnako má len minimálny príjem podľa vlastného vyhlásenia vo výške 500 eur mesačne s poukazom na jeho zdravotné problémy, čo však nijakým spôsobom nevydokladoval a v tejto časti neuniesol dôkazné bremeno. Ak by otec mal. detí vyhľadal odbornú pomoc, kde by boli preukázané jeho tvrdenia o zníženej pracovnej schopnosti, mohol by pracovať na znížený pracovný úväzok, čo však nepreukázal a nepodnikol žiadne kroky na preukázanie svojich tvrdení. Aj keď mal úraz v septembri 2021, jeho stav bol stabilizovaný, tak ako to vyplýva z lekárskej správy z decembra 2021 a podnikanie na základe živnostenského listu ukončil až v apríli 2022. Z deklarovaneho príjmu bude otec mal. detí schopný uhrádzať určené zvýšené výživné, pretože je nepochybné, že mu odpadla vyživovacia povinnosť voči dcére G., ktorá s ním bývala v spoločnej domácnosti do januára 2022, voči ktorej si v zmysle ostatného rozsudku plnil vyživovaciu povinnosť minimálne vo výške cestovného v sume 26 eur mesačne, príspevku na stravu 30 - 50 eur mesačne, ako aj na oblečenie. Uvedená suma bola v podstate rozdelená na vyživovaciu povinnosť voči dvom mal. deťom tak, že výživné bolo zvýšené o 40 eur na každé dieťa, čo je zhruba 10 eur na rok. Pri zvýšení výživného súd vychádzal z toho, že príjmy otca sa od ostatného rozhodovania súdu zvýšili, ubudla mu vyživovacia povinnosť voči dcére G. minimálne vo výške preukázaných výdavkov a otec neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, že nie je schopný pracovať celých 8 hodín. Zročné výživné za obdobie od 12.12.2022 do 31.01.2023 u každého dieťaťa vo výške 64,50 eur, ktoré pozostáva zo sumy 24,50 eur za mesiac december 2022, t. j. 19 dní a zo sumy 40 eur za január 2023, kde súd vychádzal z toho, že doteraz určené výživné vo výške 90 eur bolo riadne zaplatené a zročné výživné predstavuje len rozdiel zvýšeného výživného. Súd povolil zročné výživné otcovi maloletých detí splácať v splátkach vo výške 10 eur mesačne podľa § 232 CSP s tým, že výška splátky je primeraná výške zročného výživného tak, aby bolo zaplatené v primeranej lehote. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol rozsudok zmeniť a návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť. Odvolanie odôvodnil tým, že jeho príjmy sa znížili z dôvodu zdravotných problémov s chrbticou, keď má neustále bolesti, kvôli ktorým nevie spať a navštevuje neurológa. Pred vyše rokom mal úraz, keď si sekerou skoro odsekol palec na ruke a má ju trvale poškodenú, s čím má spojené aj bolesti ruky. Z uvedených dôvodov navštívil aj psychiatra a užíva lieky proti bolesti a xanax na ukludnenie. Od apríla minulého roka je nezamestnaný, a nemá nárok na podporu. Zarába si len občasnými brigádami a za posledné tri mesiace bol jeho

mesačný príjem 200 eur. Vzhľadom na to, že sa mu už minuli i úspory, tak si požičiava peniaze na domácnosť, stravu aj výživné. Momentálne je na PN a podal žiadosť o invalidný dôchodok. Doposiaľ výživné platil načas, no po jeho zvýšení to nebude zvládať.

4. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadrila matka maloletých, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Podľa jej názoru zdravotný stav otca nie je natoľko obmedzujúci, aby si našiel zamestnanie. Má informácie, že tento pracuje bez pracovnej zmluvy (robí u pokrývačov). Otec odmieta platiť zvýšené výživné, lebo si našiel nepľnoletú priateľku, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti a finančne ju podporuje i jej celú sociálne slabšiu rodinu. Navštevuje rôznych lekárov, aby mal potvrdenia o svojom nepriaznivom zdravotnom stave a chce, aby mu bol priznaný invalidný dôchodok. Jej zdravotný stav tiež nie je dobrý, má operovanú chrbticu – má umelú platničku, prekonala rakovinu krčka maternice, a taktiež dlhodobo užíva lieky na tlak a pracuje. Uviedla, že otcovi odpadla starosť o dcéru G. A., ktorá sa od neho odsťahovala. Jej sa zvýšili náklady na deti tým, že staršia dcéra navštevuje gymnázium a mladšia je už na druhom stupni základnej školy. Obe deti sú v pubertálnom veku, a tak majú väčšie nároky i potreby. Deti majú tiež zdravotné problémy, čo si častokrát vyžaduje návštevu lekára, ktorej návštevy sa zúčastňuje s nimi.

5. K odvolaniu otca detí sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Otec maloletých detí vo svojej výpovedi uviedol, že má zdravotné problémy, o invalidný dôchodok si nepožiadaval, pretože by mu nebol priznaný. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky bola otcovi ponúknutá práca, do ktorej nenastúpil, pretože by nevedel pracovať celých osem hodín a o rekvalifikačný kurz zameraný na iný druh práce otec nepožiadaval. Opatrovník poukázal na to, že vyživovacia povinnosť rodiča voči maloletým deťom je záležitosť prioritná a má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

6. K vyjadreniu matky detí sa písomne vyjadril otec detí, ktorý zotrval na dôvodoch obsiahnutých vo svojom odvolaní. Poprel, že by žil s priateľkou. Výživné platí vo výške 200 eur mesačne, na čo si musel požičať.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolaní (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dôkazov (§ 383, § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca detí nie je dôvodné.

8. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie s účinnosťou od 12.12.2022 uložil otcovi prispievať na výživu maloletej A. sumou 130 eur mesačne a maloletej B. sumou 130 eur mesačne, vždy do 15.-teho dňa v mesiaci do rúk matky, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 12P/4/2018-71 zo dňa 01.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9CoP/5/2019-103 zo dňa 07.03.2019 v časti o výživnom na maloleté deti tak, že výživné zvýšil (výroky I. a III.) a zročné výživné za obdobie od 12.12.2022 do 31.01.2023 vo výške 64,50 eur na každé dieťa otcovi povolil splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovňania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výroky II. a IV.). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

10. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie danej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k deťom, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP

konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

11. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vyporiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vznikli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. V zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine v spojení s ustanovením 157 CMP predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

14. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu v konaní o zvýšenie výživného je predovšetkým podrobne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane plnoletého dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so štúdiom, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať a preukazovať ich aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery za účelom ich porovnania s pomermi v čase posledného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo a to v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

15. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017). Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 87/2017, 3 Cdo 226/2017). Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 50/2017, 3 Cdo 88/2017). V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 226/2017, 4 Cdo 148/2019).

16. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie postupoval v zmysle vyššie uvedeného a dospel k správne záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov od ostatného rozhodnutia o výživnom, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodne určenej výšky výživného, pričom súd zistil a posúdil všetky rozhodné

kritéria a svoje rozhodnutie i vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, na ktoré odôvodnenie odvolací súd i v podrobnostiach odkazuje.

17. Podstatou odvolacích námietok odvolateľa je, že jeho súčasná situácia mu nedovoľuje platiť zvýšené výživné, pretože jeho príjmy sa znížili v dôsledku zdravotných problémov s chrbticou, od apríla minulého roka je nezamestnaný bez nároku na dávky, je práceneschopný a mal si podať žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

18. Ide o obdobnú argumentáciu, ako otec detí použil už pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa súd vypořiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Otec nedoložil svoje tvrdenia o zdravotných problémoch, keď z lekárskeho potvrdenia vyplýva, že jeho zdravotný stav po úraze v septembri 2021 je stabilizovaný, pričom doposiaľ nepreukázal (a to ani počas odvolacieho konania), že by vzhľadom na ním tvrdený zlý zdravotný stav situáciu riešil cestou posúdenia jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálnej poisťovne. Uvedené zostalo stále len v rovine nepreukázaných tvrdení otca. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti (bod 21.3 odôvodnenia).

19. Za správny a prvoinštančným súdom riadne odôvodnený považoval odvolací súd i rozsah zvýšenia výživného, účinnosť zvýšenia (od podania návrhu matkou) a rovnako správnym bol rozsudok i v časti zročného výživného, keď odvolací v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď tento správne podľa § 52 CMP rozhodol i o nároku na náhradu trov konania.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP.

22. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).